

Fundusze Europejskie

Легальне перебування в Польщі, частина 2

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

НАДАЄМО БЕЗКОШТОВНІ ПОСЛУГИ

Курси польської мови

на рівні: від A1 до B2

Допомога асистента першого контакту

щодо: індивідуальних питань, пов'язаних з перебуванням та працею в Польщі: системи освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення, включаючи соціальні виплати, транспорту, податків та інших питань повсякденного життя в новій країні, правил продовження легального перебування в Польщі, легальної праці та працевлаштування громадян третіх країн.

Присяжний
переклад
документів

Юридична
консультація

Профільне
навчання

Консультація
психолога

Інтеграційні
зустрічі

Адаптаційні
зустрічі

Допомога в
профорієнтації

ЗАПРОШУЄМО

Шановні пані та панове,

Пропонуємо вашій увазі освітню брошуру про права та обов'язки іноземців, які перебувають у Польщі. Ця публікація підготовлена з метою полегшення Вашого повсякденного життя в новій країні, яка, можливо, стане Вашим новим домом.

Зібрана тут інформація допоможе Вам розібратися в найважливіших аспектах життя в Польщі - як формальних, так і правових, соціальних і звичаєвих. Ми сподіваємося, що інформація, яка в ній міститься, полегшить Вашу адаптацію та повсякденне життя в нашій країні.

Якщо після прочитання брошури у Вас виникнуть сумніви щодо представлених положень або Ви потребуєте додаткової допомоги, радимо звернутися до Центру Інтеграції Іноземців в Зеленій Гурі.(ЦІІ). У ЦІІ ви отримаєте безкоштовну та професійну допомогу від асистентів першого контакту. Крім того, в Центрі можна користуватися комп'ютером та Інтернетом, що може бути корисним при вирішенні офіційних питань або пошуку інформації.

Пам'ятайте, що знання своїх прав та обов'язків має вирішальне значення для вашої повної інтеграції та комфорту в новому середовищі.

Бажаємо вам успіхів та удачі в Польщі.

Колектив Центру Інтеграції Іноземців Зелена Гура

Легальне перебування в Польщі, частина 2

Легалізація перебування в Польщі - це отримання іноземцем, який не є громадянином Європейського Союзу, права перебувати на території Республіки Польща. Залежно від Вашої життєвої ситуації, Ваше перебування може бути легалізоване різними способами - нижче ми пояснюємо найважливіші форми легалізації:

Дозвіл на тимчасове перебування з метою ВИКОНАННЯ ПРАЦІ - ст. 114 Закону про іноземців

Видається на термін до 3 років. Період залежить від дат, зазначених у додатку 1, виданого роботодавцем.

Карта перебування дає право іноземцю працювати у роботодавця, зазначеного в рішенні. Якщо іноземець звільнений від отримання дозволу на працевлаштування і отримує карту побуту без зазначення роботодавця (роботодавець не вказаний в рішенні), він може працювати у будь-якого роботодавця на підставі цієї карти.

Найважливішим, однак, є те, що після звільнення або зміни роботодавця іноземець зобов'язаний повідомити управління, яке видало карту побуту, про припинення трудових відносин з роботодавцем А і про працевлаштування

до роботодавця Б. Якщо іноземець не знайде іншу працю протягом 30 днів, воєвода може ініціювати процедуру анулювання карти перебування, про що іноземець буде поінформований.

Заяви про надання іноземцю дозволу на тимчасове перебування в Любуському воєводстві можна подавати поштою на адресу: Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wielkopolskim Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Oddział Cudzoziemców ul. Jagiellończyka 8, 66-400 Gorzów Wielkopolski особисто в канцелярії або в електронному вигляді через систему MOS (модуль обслуговування справ) - <https://www.mos.cudzoziemcy.gov.pl/en>. Документи, необхідні для подання заяви на отримання дозволу на тимчасове перебування та працю:

Втрата праці іноземцем та обов'язки перед Воєводським Управлінням - важлива інформація.

У разі припинення праці іноземець, який перебуває в Польщі на підставі дозволу на тимчасове перебування та працю, має певні

адміністративні зобов'язання. Це стосується також тих, хто отримав карту побиту після закінчення поліціальної школи або університету і влаштувався на працю.

Інформаційне зобов'язання:

Кожен іноземець, який втратив працю, зобов'язаний протягом 15 робочих днів повідомити про це воєводу.

Зміна роботодавця до видачі рішення:

- Якщо іноземець очікує рішення про видачу карти побиту, він може змінити роботодавця. У такому випадку необхідно надати новий пакет документів, в т.ч:
 - новий дозвіл на працю (якщо потрібно)
 - новий трудовий договір або договір доручення,
 - рапорти ZUS ZUA та ZUS RCA,
 - Додаток 1 до заяви про надання дозволу на проживання,
 - інформація старости (у разі необхідності).
- Якщо члени сім'ї також подали заяву на перебування на підставі заяви основного заявника, вони повинні оновити свою заяву, додавши до неї нові документи основного заявника.

Коли не потрібно вносити зміни до рішення:

Внесення змін до рішення про дозвіл на перебування не є обов'язковим, якщо

- відбулася зміна посади, але обов'язки залишилися тими ж самими;
- форма працевлаштування змінилася з договору доручення на трудовий договір, з тим же обсягом обов'язків (зарплата змінюється пропорційно до кількості годин).

Терміни та наслідки:

- Протягом 15 робочих днів про втрату роботи необхідно повідомити воєводське управління (бажано замовним листом).
- Протягом 30 днів після припинення трудових відносин ви повинні:
 - знайти нову працю і
 - подати заяву на отримання нової карти перебування або прохання про зміну рішення.

У яких випадках можлива відмова у зміні рішення:

1. Іноземець не повідомив про втрату праці протягом 15 робочих днів,
 2. не подав нової заяви протягом 30 днів,
 3. Нова заробітна плата є нижчою за встановлений законом мінімум.
 4. Інші ситуації:
 - Зміна мети перебування на ведення господарської діяльності.
- Якщо іноземець має карту побиту, видану на підставі працевлаштування,

і хоче зайнятися підприємницькою діяльністю - змінити рішення неможливо. У цій ситуації необхідно подати нову заяву про надання дозволу на тимчасове перебування з метою ведення підприємницької діяльності.

- Зміна підстави перебування на «возз'єднання з сім'єю»

Якщо іноземець втратив працю і планує легалізувати своє перебування на підставі возз'єднання сім'ї, він повинен подати нову, окрему заяву про дозвіл на тимчасове перебування з цією метою.

Дозвіл на тимчасове перебування з метою ЗДІЙСНЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ - ст. 142 Закону про іноземців

Для того, щоб отримати дозвіл на тимчасове проживання з метою ведення господарської діяльності, ця діяльність повинна приносити реальну користь польській економіці, включаючи дохід, зайнятість та інвестиції.

Основні критерії (повинен бути виконаний один з наступних):

- Дохід від підприємницької діяльності за рік, що передуює подачі заяви, повинен щонайменше в 12 разів перевищувати

середню заробітну плату брутто в воєводстві (згідно з даними ОГС), або

- Іноземець повинен:
 - працевлаштувати щонайменше 2 громадян Польщі або
 - 2 іноземців, які мають Карту Поляка
 - на підставі трудового договору, на повну ставку, протягом щонайменше 1 року перед подачею заяви.
- Також необхідний детальний бізнес-план, що включає опис бізнесу на сьогоднішній день, фінансові прогнози та план розвитку бізнесу.

Примітка для громадян України:

Відповідно до спеціальних положень, громадяни України, які перебувають під тимчасовим захистом, тимчасово звільняються від вищезазначених критеріїв - рішення видається за спрощеною процедурою.

Документи, необхідні для подання заяви на отримання дозволу на тимчасове перебування з метою ведення підприємницької діяльності:

Дозвіл на тимчасове перебування з метою ВИКОНАННЯ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНОЇ ПРАЦІ (Blue Card) - ст. 127 Закону про іноземців

Видається на максимальний термін до 3 років. Вимоги:

- Професія входить до переліку професій, які користуються попитом в ЄС (існує окремий регламент із затвердженням переліком - IT-спеціалісти, інженери, маркетологи, директори).
- Заробітна плата повинна становити щонайменше 150% від середньої заробітної плати в Польщі за попередній рік.
- Досвід праці повинен бути підтверджений 5 роками праці або 3 роками вищої освіти в галузі, в якій заявник працює і претендує на отримання блакитної карти.

Документи, необхідні для подання заяви на отримання дозволу на тимчасове перебування у зв'язку з виконанням праці за висококваліфікованою професією:

Переваги Блакитної карти ЄС:

- Спрощене возз'єднання сім'ї
Члени найближчої родини власника Блакитної карти можуть подати заяву на отримання дозволу на проживання в Польщі на підставі «возз'єднання сім'ї» без необхідності виконання додаткових умов.
- **Мобільність в Європейському Союзі**
Після щонайменше 12 місяців легального перебування в одній з країн ЄС з синьою картою, іноземець може переїхати до іншої країни-члена ЄС і продовжити працевлаштування на аналогічних умовах.
 - Прискорений шлях до статусу довгострокового резидента ЄС.

Для того, щоб подати заяву на отримання статусу довгострокового резидента ЄС, власникам Блакитної карти потрібно лише показати 2 роки легального проживання в країні, в якій вони подають заяву на отримання цього статусу, за умови, що вони проживали в ЄС щонайменше 5 років на підставі Блакитної карти.

- Можливість підсумовування періодів проживання в різних країнах ЄС.
Час легального перебування в інших

країнах ЄС (на підставі Блакитної карти) може бути підсумований при подачі заяви на отримання статусу довгострокового резидента ЄС.

Втрата роботи або зміна роботодавця власником Блакитної карти ЄС:

- Якщо іноземець володів Блакитною картою ЄС менше 2 років:
У разі втрати праці, він зобов'язаний:
 - негайно повідомити про це Воєводу,
 - подати нову заяву - про видачу іншого дозволу на тимчасове перебування або про зміну рішення щодо поточної карти - протягом 30 днів з дня припинення праці.
- Якщо іноземець володіє Блакитною картою ЄС більше 2 років:
У разі зміни роботодавця або втрати праці достатньо:
 - повідомити воєводу протягом 15 днів з моменту, коли відбулися зміни.У цьому випадку не потрібно подавати нову заяву на отримання дозволу, за умови, що інші умови залишаються виконаними.

Недотримання вищевказаних термінів може призвести до анулювання дозволу або до втрати права на легальне перебування.

Дозвіл на тимчасове перебування з метою НАВЧАННЯ (для студентів/учнів) - ст. 144 Закону про іноземців

Заяву подають студенти вищих навчальних закладів або учні ліцеїв або поліцейських шкіл. На майбутнє! Якщо ви плануєте подавати документи на карту побуту резидента довготермінового, то тимчасове перебування з метою навчання враховується, але в половинному обсязі. Що це означає на практиці? Якщо ви навчалися в Польщі 5 років, то лише 2,5 роки будуть зараховані до необхідного терміну проживання (мінімум 5 років).

Студентам вищих навчальних закладів карта побуту видається з доступом до ринку праці.

Якщо іноземець відрахований з навчального закладу, необхідно повторно подати документи і змінити мету перебування. У випадку з середніми навчальними закладами карта побуту видається на час навчання в навчальному закладі. Перебування на такій карті не

зараховується до терміну перебування на резидента. Пакет документів такий самий, як і для студентів. Однак карта перебування не дає доступу до ринку праці.

Дозвіл на тимчасове перебування з метою ВОЗ'ЄДНАННЯ З СІМ'ЄЮ - ст. 159 Закону про іноземців

Дозвіл видається максимум на три роки з доступом до ринку праці.

Якщо іноземець має таку карту, він має право працювати без дозволу на працевлаштування.

Ви можете подати заяву на отримання такої карти, якщо:

- Ви є чоловіком/дружиною іноземця, який проживає на території Польщі протягом 2 років на підставі карти побуту.
- Ви перебуваєте у шлюбі з громадянином Польщі або з іноземцем, який має карту сталого побуту, карту поляка або карту резидента.
- Ви є чоловіком/дружиною іноземця, який має карту перебування з метою здійснення наукової діяльності.
- Ви є чоловіком/дружиною іноземця, що проживає в Польщі на підставі Blue Card, або щойно подав заяву на її отримання.

Карта «возз'єднання сім'ї» видається без зазначення роботодавця, тому немає необхідності повідомляти воєводу про втрату праці. На підставі такої карти можна здійснювати підприємницьку діяльність. Документи, необхідні для подачі заяви на отримання дозволу на тимчасове перебування з метою возз'єднання сім'ї:

Дозвіл на тимчасове перебування у зв'язку з ІНШИМИ ОБСТАВИНАМИ - ст.186. закону про іноземців

Дозвіл видається максимум на 3 роки без доступу до ринку праці. Для працевлаштування необхідно отримати дозвіл на працю. Також не можна розпочати бізнес, але можна заснувати компанію.

Легалізація перебування дітей

Діти, народжені в Польщі

Дитина, народжена в Польщі, не набуває автоматично польського громадянства або права на проживання. З перших хвилин життя її правовий статус залежить

від правової ситуації її батьків, зокрема від того, чи легально вони перебувають у Польщі і на якій підставі (наприклад, віза, дозвіл на тимчасове проживання, статус біженця тощо).

Примітка: дитина-іноземець, яка народилася в Польщі, не стає автоматично нелегальним іммігрантом, але для того, щоб її перебування було легальним, вона повинна бути легалізована.

Протягом 21 дня після народження дитини ви повинні

- зареєструвати дитину в органах РАЦСу,
- отримати свідоцтво про народження.

Якщо батьки не подадуть заяву про реєстрацію протягом цього терміну, працівник РАЦСу може присвоїти ім'я дитині самостійно - саме тому так важливо вчасно виконати всі формальності.

Якщо дитина є громадянином країни, з якою існує безвізовий рух між Польщею та ЄС, вона має безвізовий рух, тому може отримати паспорт у Польщі та подати заяву на отримання карти перебування протягом 90 днів. Якщо терміни стислі,

а паспорт ще не готовий, можна зібрати пакет документів без закордонного паспорта і подати заяву на отримання карти тимчасового pobиту, а готовий паспорт пред'явити при перевірці оригіналів. У заяві дата в'їзду повинна відповідати даті народження.

Якщо дитина народилася, коли один з батьків має або очікує на отримання карти довгострокового резидента ЄС, або під час постійного проживання з одним з батьків, від дитини можна подати заяву на отримання дозволу на постійне проживання. Якщо дитина народилася під час тимчасового перебування у одного з батьків, і цей батько згодом отримав карту довгострокового резидента ЄС, на дитину можна подати заяву на отримання дозволу на постійне проживання. Якщо дитина має Карту поляка, заява на постійне перебування є безкоштовною.

Дозвіл на постійне перебування ст. 195-211 Закону про іноземців

Іноземці, які відповідають одній з наступних умов, можуть подати заяву на отримання дозволу на постійне перебування:

- мають **польське походження** або Карту поляка;

- є **дитиною** іноземця, який має дозвіл на постійне перебування, або є громадянином Республіки Польща;
- перебувають **у шлюбі** з громадянином Республіки Польща щонайменше 3 роки і до цього легально проживали в Польщі 2 роки
- отримали статус **біженця** або додатковий захист і проживають в Польщі не менше **5 років**.

Особи, які мають карту сталого побуту:

- можуть легально працювати в Польщі без додаткового дозволу;
- мають доступ до систем охорони здоров'я та освіти;
- можуть подорожувати до інших країн Шенгенської зони без візи (до 90 днів протягом 180 днів);
- через 3 роки після отримання карти можуть подати заяву на отримання польського громадянства.

Документи, необхідні для подання заяви на отримання дозволу на постійне перебування:

Час розгляду - до **6 місяців**. В окремих випадках цей час може бути продовжений.

Після позитивного рішення іноземець отримує карту постійного проживання, дійсну протягом 10 років. Власники карти постійного перебування можуть подати заяву на отримання польського громадянства після виконання додаткових умов.

Дозвіл на перебування для довгострокового резидента ЄС - ст. 211-213 Закону про іноземців

Статус довгострокового резидента Європейського Союзу дозволяє іноземцям проживати в Польщі протягом тривалого періоду часу і користуватися багатьма правами, подібними до прав громадян ЄС. На статус довгострокового резидента ЄС можуть претендувати іноземці, які відповідають наступним умовам:

- легально і безперервно проживають у Польщі щонайменше **5 років** на підставі дійсного дозволу на тимчасове проживання;
- мають **стабільне і регулярне джерело доходу**, достатнє для утримання себе і членів своєї сім'ї (принаймні протягом останніх 3 років перед подачею заяви);

- мають **медичне страхування** в Польщі;
- володіють польською мовою на рівні **B1** (підтверджено офіційним сертифікатом або атестатом про закінчення школи в Польщі).

Особи, які мають статус довгострокового резидента ЄС в Польщі:

- можуть легально працювати в Польщі без додаткового дозволу;
- мають право користуватися послугами системи охорони здоров'я та освіти на тих самих підставах, що й польські громадяни;
- можуть подорожувати до інших країн Шенгенської зони без візи (до 90 днів протягом 180 днів);
- можуть займатися підприємницькою діяльністю на тих самих засадах, що й громадяни Польщі;
- через 3 роки після отримання карти можуть подати заяву на отримання польського громадянства.

Документи, необхідні для подання заяви для отримання дозволу на постійне проживання:

Легалізація перебування є ключовим кроком для людей, які хочуть жити, працювати або навчатися в Польщі, а також дає їм доступ до суспільних благ, таких як охорона здоров'я або право на працю.

Варто пам'ятати, що вибір правильної форми легалізації повинен відповідати вашим індивідуальним потребам, а також вашій особистій та професійній ситуації. Як бачите, існує багато варіантів. Перш ніж прийняти рішення, бажано уважно ознайомитися з правилами та вимогами до кожної форми легалізації.

Відсутність перевірених та актуальних знань на цю тему може призвести до проблем з отриманням легального статусу, що, в свою чергу, може обмежити Ваші можливості в Польщі. Тому варто витратити час на розуміння всіх аспектів, пов'язаних з легалізацією Вашого перебування, щоб в повній мірі насолоджуватися життям в нашій країні!

Якщо Вам потрібна детальна інформація про процес або допомога з подачею заяви, приходьте до Центру Інтеграції Іноземців Зелена Гура.

Де шукати допомогу та інформацію?

Бажано шукати актуальну інформацію, оскільки правила легалізації перебування можуть змінюватися. Дезінформація або поради некомпетентних консультантів можуть призвести до серйозних проблем, таких як відмова у видачі дозволу на проживання або навіть депортація. Тому важливо звертатися до надійних джерел, які знайомі з правилами і можуть надати достовірну інформацію. Таким чином, ви можете бути впевнені, що приймаєте правильні рішення на шляху до легалізації свого перебування в Польщі.

Ви можете звернутися за підтримкою у продовженні легалізації свого перебування в Польщі в декількох місцях - залежно від вашої ситуації (наприклад, чи є ви студентом, працівником, членом сім'ї громадянина ЄС і т.д.).

За підтримкою у продовженні легалізації перебування в Польщі можна звернутися в кілька місць - залежно від вашої ситуації (наприклад, чи є ви студентом, працівником, членом сім'ї громадянина ЄС тощо).

Ось основні джерела допомоги:

1. Воєводське управління: це головна установа, відповідальна за легалізацію перебування іноземців у кожному воєводстві. Воєводське управління зазвичай знаходиться в столицях воєводств, в нашому воєводстві - в Гожуві Великопольському. На сайті відповідного воєводського управління ви знайдете інструкції та бланки. Введіть у пошуковій системі назву воєводського управління та назву воєводства, в якому ви перебуваєте, і ви знайдете відповідний веб-сайт.

У нашому воєводстві це

Любуське воєводське управління - gov.pl/web/uw-lubuski

2. Центр Інтеграції Іноземців (CIC) - це організація, яка підтримує іноземців у Польщі, пропонуючи їм безкоштовну допомогу у сфері продовження легалізації перебування, соціальної інтеграції та професійної активізації. Центри створюються в кожному воєводстві, формуючи цілісну мережу підтримки в країні. У нашому воєводстві - це ми! Центр інтеграції іноземців в Зелений Гурі.

ВАЖЛИВО

Зверніть увагу: навчальна брошура не є джерелом права.

Автори доклали всіх зусиль для того, щоб зміст брошури відповідав чинному законодавству. Однак слід мати на увазі, що в публікації розглядаються типові ситуації та найпоширеніші випадки, тому вона не може бути повністю застосовна до індивідуальних випадків.

Кількість і тип документів, які можуть вимагати адміністративні органи в ході процедури легалізації перебування і праці в Польщі, а також у справах, пов'язаних з охороною здоров'я та освітою, можуть відрізнятися від зазначених у брошурі, в залежності від конкретного випадку.

У разі будь-яких сумнівів рекомендується:

- звернутися до відповідного адміністративного органу (наприклад, до Воєводського управління, Управління у справах іноземців)
- ознайомитися з законодавством,
- скористатися безкоштовною допомогою Центру Інтеграції Іноземців в Зеленій Гурі.

РОЗРОБНИК:

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W ZIELONEJ GÓRZE

Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze

wupzielonagora.praca.gov.pl

НА ПОТРЕБИ:

CENTRUM
INTEGRACJI
CUDZOZIEMCÓW ZIELONA GÓRA

КОНТАКТИ:

НАВЧАЛЬНА БРОШУРА

БЕЗКОШТОВНИЙ ЕКЗЕМПЛЯР

PIK 2025

Публікація видана в рамках проєкту: «Твоя доля у твоїх руках - соціальна та професійна підтримка іноземців». Проєкт співфінансується Європейським соціальним фондом Плюс, в рамках програми «Європейські фонди для Любуського регіону 2021-2027», Пріоритет 6 Європейські фонди на підтримку громадян, Захід 6.12 Інтеграція громадян третіх країн.

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu